QP Code : **CY-2313**

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

1. Answer in not more than **two** sentences :— **20**
   (a) What are the necessary documents required to be filled with the Registrar to obtain the registration of the company ?
   (b) What is Blank Transfer ?
   (c) Who is Proxy ?
   (d) What is a Floating Charge ?
   (e) Define Debenture.
   (f) What is the tenure of appointment of an auditor.
   (g) What is the time limit to surrender the unspent balance of the foreign exchange which a person has purchased for a foreign travel from an authorised person ?
   (h) What is Amalgamation ?
   (i) Who is a contributory ?
   (j) Define security under the Foreign Exchange Management Act 1999.

2. Write short notes (any **four**) :— **20**
   (a) DEMAT
   (b) Merits of private Company ?
   (c) Holding and Subsidiary Company ?
   (d) Forfeiture of Shares
   (e) Sulomon Vs Saloman and Co
   (f) Public Issue.

3. Answer any **two** of the following :— **12**
   (a) 'PRERANA' trading company is a private company and shares of the company are divided between two members who have become irreconciliable. As a result, the business can no longer be effectively carried on. Both members continuous to Quarrel and refuses to meet in matter of business and there is no hope of reconciliation.
      (i) Can Court order winding up of such company ? Is it Mandatory on court to order winding up ?
      (ii) On what grounds, court can order winding up of companies under companies Act 1956 ?
   (b) 'ABC' is a Public Limited Company has given advertisement in News paper stating "Some shares are still available for sale, according to terms of the prospectus of the company, which can be obtained on application"— Answer
      (i) Will such advertisement, could be held as prospectus ? Why ?
      (ii) What is Prospectus.

munotes.in

[TURN OVER

(c) 'KALPANA' Transport Company created floating charge on the Debentures issued by the Company.
Answer—
(i) Under what circumstances floating charge becomes Fixed Charge ?
(ii) What remedies are available to the debenture holder, if the company makes default in the payment of the principal or interest

4. Answer any **four** of the following :— 48
(a) Explain the circumstances under which the court can lift the corporate, veil of the company.
(b) Explain the provisions of compulsory winding up under—
(i) Inability to pay debts
(ii) Just and Equitable grounds
(c) Define private company. Distinguish between Public Company and Private Company.
(d) Discuss the doctrine of "Ultra Vires" with special reference to Ashbury Railway Carriage and Iron Co Ltd. V/s Riche.
(e) Define 'Member'. How membership is acquired and how it is terminated ?
(f) Discuss the nature of Corporate Personality and state various theories of corporate personality.

----

munotes.in

(मराठी रूपांतर)

(३ तास) **[एकूण गुण : १००**

१. दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा. २०

(अ) कंपनीची नोंदणी करण्यासाठी प्रबंधकाकडे कोणते आवश्यक दस्तऐवज दाखल करण्याची गरज असते ?

(ब) कोरे हस्तांतरण म्हणजे काय ?

(क) प्रतिपत्रधारक (Proxy) कोण असतो ?

(ड) 'तरता प्रभार' म्हणजे काय ?

(इ) कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा.

(फ) लेखापरीक्षकाच्या नेमणुकाचा कालावधी किती असतो ?

(प) जर एखाद्याने परदेशवारीसाठी अधिकृत व्यक्तिकडून परकीय चलन घेतले असल्यास त्यातील शिल्लक चलन हवाली करण्याचा कालावधी किती असतो ?

(क) समावेशीकरण (Amalgamation) म्हणजे काय ?

(ख) वर्गणीधारक कोण असतो ?

(ज) फेमा अधिनियम १९९९ अंतर्गत 'प्रतिभूती' म्हणजे काय ?

munotes.in

२. कोणत्याही **चारांवर** टिपा लिहा :- २०

(अ) डीमॅट (DEMAT)

(ब) खाजगी कंपनीचे फायदे

(क) नियंत्रक आणि दुय्यम कंपनी

(ड) भागांची जप्ती

(इ) सालोमन वि. सालोमन आणि कं.

(फ) भागभांडवलाचे सार्वजनिक प्रसारण (Public Issue)

३. खालीलपैकी कोणतेही **दोन** सोडवा. १२

(अ) "प्रेरणा" ट्रेडिंग कंपनी ही एक खाजगी कंपनी आहे आणि सदर कंपनीतील भाग हे दोन सभासदामध्ये वाटप करण्यात आले आहेत. ते दोन सभासद एकमेकांत साह्य करत नव्हते. व्यवसायामध्ये कायम दोघांमध्ये वाद आणि तंटा निर्माण होत असे त्यामुळे दोघांना व्यवसाय एकत्रित करणे अशक्य होते.

(१) सदर कंपनीचे समापन करणेबाबत न्यायालय आदेश देऊ शकते का ? सदर समापन हे न्यायालयावर बंधनकारक आहे का ?

(२) कोणत्या मुद्यांवर न्यायालय कंपनी कायदा १९५६ अंतर्गत समापन करण्याचे आदेश देऊ शकते का ?

[TURN OVER

(ब) 'अबक' या सार्वजनिक मर्यादित कंपनीने वृत्तपत्रांमध्ये जाहिरात दिली की, काही भाग हे सध्या विक्रीसाठी उपलब्ध आहेत त्या कंपनीचे प्रास्ताविकामधील अटीप्रमाणे जे अर्ज करताना प्रास्ताविक मिळेल.

(१) सदर जाहिरात ही प्रास्ताविक म्हणता येईल का ?

(२) प्रास्ताविक म्हणजे काय ?

(क) ''कल्पना'' ट्रान्सपोर्ट कंपनीने आपल्या ऋणपत्रकांवर तरता प्रभार (floating charge) निर्माण केला आहे. खालील उत्तरे लिहा.

(१) कोणत्या परिस्थितीत 'तरता प्रभार' हा निश्चित प्रभार बनतो ?

(२) जर कंपनीने मुद्दल अथवा व्याज देण्यात कुचराई केली तर ऋणपत्रधारकाचे हक्क काय असतात.

४. कोणतेही **चार** उत्तरे लिहा. २०

(अ) कोण-कोणत्या परिस्थितीमध्ये कोर्ट कंपनीचे स्वतंत्र निगमत्व मानण्यास नकार देऊ शकते हे स्पष्ट करा.

(ब) खालील आधारावर कंपनीचा अनिवार्य समापनाच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

(१) ऋण फेडण्याची अक्षमता

(२) न्याय आणि समन्यायीच्या आधारावर (Just and Equitable grounds)

(क) खाजगी कंपनीची व्याख्या स्पष्ट करा व खाजगी कंपनी व सार्वजनिक कंपनी यातील फरक स्पष्ट करा.

(ड) 'अल्ट्रा वायरस' या सिध्दांताची, विशेष न्यायनिर्णय अशबेरी रेल्वे कॅरेज विरुध्द रिच या सोबत चर्चा करा.

(इ) 'सदस्याची' व्याख्या लिहा. सदस्यत्व कसे प्राप्त केले जाते व ते कसे संपते हे सुध्दा स्पष्ट करा.

(फ) निगमित व्यक्तिमत्व (corporate personality) म्हणजे काय ते स्पष्ट करा व त्याचे विविध सिध्दांत स्पष्ट करा.

----

munotes.in